

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap szellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

czimzendők.

A hirdetési díj szabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Meghívás közgyűlésre. — Havi emlékeztető: mártius. — Még egy szó a hernyózási rendeletről. **Fekete Lajos**. — Rövid végszó, Tatár urhoz. **S+j**. — Pályázat méhészeti kátéra. — Mi történik Monostoron? **II. Egy választmányi tag**. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés február 9-én. — Értesítés a ragályos betegségekről. — Egyveleg: Sertés hizlaló társulat. Borjuk hasmenése ellen. Maláta csira mint tápszer. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egyesület alapszabályszerű rendes közgyűlését **1880. mártius hó 21-én, virágvasárnapján, délelőtt 10 órakor** fogja a városház nagy termében megtartani, miről az egyesület helyt lakó és vidéki tagjai azon kéréssel értesítetnek, miszerint a kijelelt időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A részletes napirend idejekorán közzé fog tétetni.

Kelt az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának Kolozsvárt, 1880. február 9-én tartott üléséből.

Havi emlékeztető.

Martius.

Ház és udvar. Eddig rendbe nem hozott gazdasági eszközök: eke, borona, fogas, henger, magtakaró, porhanyító — kijavítandók.

A gazdasági személyzet lisztel ellátandó, nehogy a sürgős tavaszi munkaidőben malombajárással dologidőt mulasszanak.

Vetőmagot rostáltatunk, vagy ha nincs: sietve beszerezzük.

Mindazon ügyeket kiegyenlítjük és elintézzük, melyek a gazdaság vezetőjét a bekövetkezendő tavaszi munkától elvonhatnák.

Szántóföld. Hóolvadás után, mielőtt a föld fagya fölengedt és a tala elérte a kellő szárazsági fokot, szántáshoz, vetéshez fogunk. Legelső sorban az őszi ugarok vettettek be. Általános szokás az őszi ugarra vetett magot egyszerűen befogasolni, mindenestre célszerűbb hatású (Benkő-féle) magtakaróval a fogas munkáját helyettesíteni.

Vethetünk tavaszbuzá, tavaszrozst, árpát, zabot, tavaszrep-czét, mustárt, borsót, disznóbabót, burgundi répát, festő rezedát és festő csillenget; takarmánynak pedig zabos bükkönyt. Luczerna magot, árpával, zabbal, mint védnövénynek kell vetni, de egy negyeddal ritkábban.

Az őszi vetések nagy figyelemben részesülnek; laza állományu homokos vagy felette trágyás talajok, továbbá szélnek fekvő oldalos helyek meghengereztetnek, ezzel a fagy által felszivott és a talajban lazán álló növénygyökerek a földbe visszanyomtatnak és a kiszáradástól megóvatnak.

Kötött, eső és hó által összenyomott, megkérgeződett talajokban az ősztetés megfogasoltatik. Ne sajnáljuk a fogással kitépott néhány buzaszálát; ez a fogasolás után bekövetkezendő bokrosodás és bujább fejlődés által tisztereszen térül meg. Minél sajnálatraméltóbb külszínt mutat tavaszkor megfogasolt őszi-vetésünk, annál inkább sikerült miveletünk.

Rét és kaszáló. Nedves időben minden legeltetés szigoruan tiltatik. Árkok kijavítandók vagy újra ásandók, hogy az utról senki be ne térhessen. Vakondtúrások és hangyatelepek elhánytatnak. Ha időnk engedi és a rétnak, kaszálónak vizenyőssége nem nagy, akkor fogasoltassuk meg hosszába, keresztbe.

A mesterséges, valamint a természetes kaszálókon mutatkozó foltos és hiányos helyek fűmagvakkal vagy szénamurvával hintetnek be.

Állattenyésztés. Legnagyobb gond a nehéz munkát végző jármos ökrök rendes élelmezésére fordítatik.

Az igás lovak boronálásra, fogasolásra használtatnak, mert gyorsabban lépnek, tehát a borona fogáshoz nagyobb erővel ütöközik a rög és így jobban omlik és takar.

A ménes és gulyabeli marha már kezdi unni a szalmát és töreket, tehát a melegebb napok beálltával a széna adag szaporítottatik.

Az apaállatok abrakjának egy harmadát árpadarával helyettesíthetjük.

Kanczák fedeztetése megkezdendő.

Hizott ökrök eladásra kerülnek.

Bivalok is jobb élelmezésben részesüljenek, nehogy elgyengüljenek. Az elgyengült bival ritkán és nehezen kap lábra.

A juhász éjjel-nappal az ellős anyajuhok között tartózkodik, nehogy a bárányokban kárt valljunk.

A gazdasszonyok a szárnyasállatok körül foglalatostkodnak, azok helyes és elegendő élelmezésére ügyelnek, mert csak így tojnak korán és sokat.

Szőlő. A mint az idő enged, karózni kell, még pedig ügyelettel arra, hogy a tőkétől egy arasznyira és ha lehet, mindig a régi lyukba szurassék a karó, nehogy a szőlő gyökerét sértsük és a sorok egyenességét megzavarjuk.

Ha nagyon kedvező idő jár, a venyige fölvezését és kikötözését végrehajthatjuk; e részben általános szabály, hogy minél előbb tehetjük, annál jobb. A karikás miveltésnél az őszi szel termőnek hagyott két vesszőt — magfát — nyakánál a karóhoz kötve, jobb kéz két ujjá közt vigyázva végig ropogtatva, akkora karikát kötünk északról délnek, hogy annak átmérője 45 cm-nél nagyobb ne legyen és mindig arra kell igyekezni, hogy a karikának alsó része, ha lehet, egy arasznyira essék a föld színétől.

Kötözésre legcélszerűbb a nem igen vastag füzvessző. Guyot szerint a vesszőt ilyenkor csak függőlegesen kell a karóhoz kötni, még pedig a gyengét rövidebben, az erősebbet pedig hosszabban.

A csapos és tőkés miveletnél a maga módja szerint, egy vagy több szemre, minden fa visszavágatik.

A kikötésre közvetlenül jön a nyitás, mely minden rendszerenél — kivétel nélkül — abból áll, hogy a töke mellől egy arasznyi mélyen a földet elhuzzuk és a tőkét a földszinti szakálgökökerekétől éles késsel simán tőlől megtakarítjuk. Ennek az a haszna, hogy a növényt nem engedjük a föld színéhez közel gyökerezni, rovására a valódi mély gyökereknek, mert ama felületes gyökerek sem a nagy meleggel, sem a hideggel nem daczolhatván, szőlőnköt könnyen baj éri. Aztán minden mélyebb kapálással megsérthetjük. Végre fedéskor könnyebben hajlítható a fa, ha tővét nem feszítik haszontalan gyökerek.

E hónapban megkezdhető az új telepek ültetése is, úgy, miként a szakkönyvekben terjedelmesen tárgyalva van.

Pincze. A pinczében a hordókat szorgalmasan töltegetjük és úgy a tele, mint az üres edényeket tisztán tartjuk. Az új borok második lehuzását megkezdjük, melyet most már zártan, legcélszerűbben borszivatyuval végezhetünk.

Gyümölcsös. Ha a föld annyira ki van engedve, hogy jéglücskék benne nincsenek, lehet már fát ültetni. Ha őszi a gyümölcsfák körül a föld nem volt felásva, azt most kell megtétni. Azon gyümölcsfáknak, melyek roszfajtájú gyümölcsöcsel vannak beoltva, átoltása jobb fajtákkal most történik. A fatörzseken a fagy által okozott sérteket gondosan eltávolítjuk és a sebeket viasz vagy agyag és marhatrágyakeverékből készült tapasszal bekentjük. Venebb fákról a száraz galyak lemetszését bevégezzük; a gyengébb növesű ágakat visszanyessük rövidebbre, hogy erősebb jövét hajtsanak. Az ártalmas rovarokat pusztítani kell. A hernyófészkek szedését e hó elejével okvetlenül be kell végezni, különben, ha az idő kimelegszik és felélednek, levelek hiányában a virágok és levélrügyekben nagy károkat okoznak. A gyümölcsösben található száraz galyakat és leveleket kihordatjuk és gondosan elégetjük, így a netán rajtuk és a beteges fákon található rovarlárvák megsemmisítenek.

Faiskola. A fiatal csemeték metszése bevégeztetik. Az őszi alvó szemre szemzett fák szemzései, ha megfogamzották, a vádfák a

nemesített szemzés felett 6—10 cm. magasságban visszametszetnek és a nemesített szem feletti rügyek gondosan eltávolítatnak. Az oltás megkezdetik, sorban cseresznye, meggy, szilva, alma és körtefák. Ha kell új táblákat rendezünk és ezeket vádfakkal ültetjük be. A téli oltások kiültetendők. A metszés és oltás bevégezése után a föld jó mélyen felkapáltatik vagy felásatik. A gyengébb vadonczok átültetendők. Ribiszke és egres dugványokat, ha még eddig meg nem történt, elültetjük. Birs és Sz.-Iván alma gyöksarjainak kiszedését, ugyszintén azokból bujtások készítését most végeztetjük. A csirázott famagvak elvetetnek.

Konyhakert. A föld ásása, ha az őszi nem végeztetett be, most folytatatik és bevégeztetik. Borsó, salátafélék, vörshagyma, párhagyma, nem különben a gyökemű főzelékek, petrezselyem, murok, vöröscékla, továbbá a hónapos retek, tavaszi spenót veteményezhetők. Spárgagyökér ültetésének és spárgamag vetésnek is itt az ideje. Őszi spenót, földi eper, fejes salátáról a téli takarót eltávolítjuk és ha a fagy a földből kiemelte volna, vissza nyomogatjuk őket. Dinnye, ugorka, paszuly számára a melegágyak készítését folytatjuk. Káposztafélék, zeller, paprika, paradicsom, hagymapalántoknak új melegágyak készítenek. A magnak való és házi használatra eltett gyökönvények a rothadástól óvándók, a megromlott részeket róluk gondosan eltávolítjuk.

Diszker. A földmunkálatokat, ásás, átforgatás és trágyakeverést végeztetjük; a virágágyak beosztása és körül szegélyezése, úgy a szegélyzett ágyak tisztítása megkezdetik. Az utak javíttatnak, kavics és homokkal meghordatnak. Őszel trágyázott gyepekről a trágya legerebélyeztetik, a rosz és foltos gyepek kijavíttatnak. A rózsákat kiszedtetjük, visszametszetjük és felkötözzük. Szabadon telet hagymás és gumós növényekről a téli takarót el kell távolítanunk, ezt óvatosan tegyük, nehogy hajtásai megsérüljenek. Nyári virágok: viola, őszi rózsza, szegfü, császarszakkál stb. melegágyakban elvetendők. Meleg- és hidegházi növények: mag, szétosztás és dugványozás által szaporíttatnak; ezeket melegágyba kell tennünk. Georginák szaporítás végett melegházakba tételnek. Melegházak nedvesen és melegben tartatnak, a hidegházak ellenben többször szellőztetnek. Estéli órákban jegytáblákat készíttetünk és kosarakat fonatunk.

Méhészet. Itt az idő, mikor méheink napvilágot láthatnak, azonban vigyázzunk, hogy se el ne sietessük, se nagyon el ne késleltessük a kirepülést. Legyünk figyelemmel arra is, hogy méheink a múlt évben hol nyaraltak és a lehetőségig tegyük őket ugyanazon helyre; így annál könnyebben fogják megtalálni helyüket. Kibocsátáskor méhesünk annyira rendben legyen, hogy ott a kitétel után poczkolgatásra, javításra ne legyen szükség, mert ez mindig zavart okoz. Ha észrevennők, hogy valamely kas királynét vesztett, azt távolítsuk el a többi közül, mert könnyen alkalmat szolgáltat a rablásra. Ha az ilyen kas történetesen elég népes és különben is van elég méze, legcélszerűbb, ha egy néptelen, királynés családot adunk hozzá; így orvosolhatjuk meg legbiztosabban a bajt kitétel, illetőleg kibocsátás után, ha t. i. a mezőn még nem kínálkoznék elegendő táp — a gyengébb, méztelen családokat időnként etetniünk kell.

Kitételkor beható vizsgálatot tartunk és a penészes, egerárga lépet és egyáltalában minden tisztatlanságot eltávolítjuk.

Kicsinyre szorított röplyekkel a rablástól, úgy a szőlőtől, illetőleg meghűléstől is védnünk kell a méheket, nehogy népesség hiányában a fiasítás áthüljön és kárba vesszen. Alkalmatlan mártusi időben méhesaládaink annyira megfogyhatnak, hogy egész éven át megérzik; azért inkább valamivel később, mint korán bocsássuk ki őket.

Kolozsvári régi és tapasztalt méhészek Hugó nap előtt (aprilis 1-je) nem igen viszik szabádba méheiket, azt tartván, hogy „előbb legelőt a méhek és azután legelőre való.”

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A szállfák tutajozására és a tűzifa leosztására különös gond fordítandó; kihasználása megfelelő munkaidő beszerzése által biztosítandó. **M e l l é k h a s z n á l a t.** Az erdőritkítás megkezdendő, szurokgyűjtés, mészégetés folytatandó és a sorközi használatra szánt területek kijelölendők. **Erdővédelem.** A múlt havi teendőkön kívül, az árvizek által okozható károokra is figyelem fordítandó, az erdőszéleket pedig az irtások megakadályozhatásáért gyakran bejárjuk. **Erdőmivelés.** Melegbb vidékeken a vetés, ültetés és dugványozás megkezdhető. **Vadászate** hónapban a szalonkákra és fajdakasokra szorítkozik. --

Még egy szó a hernyózási rendeletről.

T. szerkesztő ur! Becses lapja 6-ik számát olvasva, nem mulaszthatom el „A hernyózási rendelet” című cikkre, mely e lap egyik kiváló munkatársától ered, néhány megjegyzést tenni.

Elismerem, hogy ezen rendelet hiányos és csakis az u. n. hernyófészkekben áttelelő hernyókra (főképen a *Porthesia chrysoorrhoea* és *Pieris crataegi* fajokra) vonatkozik s ha ezenkívül a gyűrűs hernyó lepkéjének (*Gastropacha neustria*) petéire ki is terjedne, nem lehetne a leszedést kellően ellenőrizni. Hiányos a rendelet, mert nem csak a hernyófészkek leszedésére, hanem az ennek dacára még megmaradt hernyóknak és a télen pete alakjában (gyűrűs hernyó s mások) áttelelő s így csak később kikelő hernyóknak szedését is el kellene rendelni.

A rendelet tehát bővítendő és az ellenőrzés ennek megfelelően átalakítandó lenne.

De el kell ismernünk, hogy így hiányos állapotában is, csak valóban az egész vidéken egyenlő következetességgel kiviteleshék, sokkal jobb a semminél. Sz. ur azon megjegyzése, hogy csak akkor kellene elrendelni a szedést, a mikor a fészkekben a hernyók, illetve a fák ágain található gyűrűpeték életképesek, elvből pártolandó; de én úgy hiszem, nehezen s talán jelen viszonyaink közt épen nem vezetne üdvös eredményre.

A kis hernyók a levélfészkekben eldögölhetnek novemberben vagy a tél valamelyik hónapjában, vagy épen tavasz kezdetén. Mikor történjék tehát a megvizsgálás, hogy mennél több hiában való szedési munkát költsége megkiméltessék és mégis még elég idő maradjon tavaszig a gyümölcsösök megtakarítására? Hány százalékot kell, hogy tegyen az eldögölt vagy beteg hernyó, hogy a szedés szükségtelenségét kimondani lehessen? Ezen s még más, itt fel nem sorolható számos kérdést kellene előlegesen eldönteni, mielőtt a fészkek vagy peteszedés szükségtelen voltának feltételeiről magunkat tájékozhatnók; a mikről ma még a tudomány sem képes kellő felvilágosítást adni.

A mi az ajánlott kátránygyűrűket illeti, erre nézve meg kell jegyeznünk, hogy azok csak a földről felmászó rovarok ellen használnak; pl. a *Gastropacha pini* földben telelő hernyói ellen, melyek erdei fenyőn élnek, a *Hiberniák* és *Chcimatóbiák* ellen, melyeknek a földből kibuvó szárnyatlan nőtényei ősz vége felé gyümölcs és más lombfák törzsén felfelé másznak, hogy petéiket a rügyekre rakják, stb. de más hernyók ellen csak akkor használhatnak, ha azok táphi-

ány miatt egyik fáról a másikra akarnak vándorolni vagy lerázzuk a fáról s meg akarjuk akadályoztatni, hogy másra menjenek, mint ezt Sz. ur a gyűrűs hernyóval szemben ajánlja; ez utóbbit azonban sokkal könnyebb a fán eltiporni, midőn meleg időben s máskor is gyakran ágvillákban szövedékük védelme alatt összegyűlnek; a mi e közben lehull, azt természetesen el kell taposni. A kátránygyűrű az *Anthonomus pomorum* (s más *Anthonomusok*) ellen keveset használ, mert azok nőtényei peték lerakása végett a rügyeket felkeresendők, szárnyaikat is használják és így kevés akad a lépen; de a *Caropocapsa pomonella* ellen épen semmitsem ér, mert ennek nőténye igen jól és szívesen repül és nyár elején rakja petéit a fiatal gyümölcsre.

Hogy a hernyószedésnek egész vidékek, sőt egész törvényhatóságok nem tesznek eleget, ez nem szolgálhat érvül a rendelet helyessége ellen; hanem csak azt bizonyítja, 1. hogy a szedés fáradságot és költséget igényel, 2. hogy nincs a közigazgatási közegek részéről e tekintetben kellő ellenőrzés és rászorítás. A hol nem szedi mindenki lelkiismeretesen a hernyófészket és a hernyót is, ott természetesen egyes szorgalmatos szedők részben hiában való költséget tesznek, mert a szomszéd kertekből, ha nem is a hernyók, de a peterakó nőtények feltartóztatlanul átmennek; de ha mindenki szedné, akkor nem maradna el a hatás. Bizonyítják ezt azon német vidékek kertjei és gyümölcstenyésztői, a hol már nagyon rég divatban van a szedés és minden ember ellenőrzi szomszédjait és ha panaszt emel, nem hangzik el szava a pusztában, hanem van ki meghallgassa, van a törvényeknek végrehajtására a hatóságokban elég szigor s azok megtartására a polgároknak elég érzék.

Hogy a gazdáknak bizassék teljesen kertjük ápolása s aztán tétessenek felelőssé azon kárért, melyet szomszédaiknak okoztak az ő fáikon kifejtett rovarok: az ellenkezik azon közigazgatási elvvel, hogy a polgárokat mások hibája miatt érhető károkat, a mennyiben lehet, meg kell akadályoztatni, meg kell előzni.

Ezen szempont vezérli pl. a városi rendőrséget abban, hogy megtiltsa a hamunak a ház hijjára való hordását, nyílt gyertyával a fákamrában vagy szénás hijuban való járást stb. Ily és más veszélyes eljárások ellen már a népszokás állította fel a tilalmat és nem elégszik meg senki azon reménnyel, hogy a szomszéd megfizeti a leégett ház árát, ha az égés tőle eredett. -- De kivihető sem volna; mert lehetetlenség meghatározni azt, hogy pl. melyik szomszédtól hány anyalepke repült át és így mily arányban terheli a kár A. és milyenben B. szomszédot. Aztán hányadik szomszédig terjedjen a kártérítési kereset? Hogy állittassék meg az, hogy megtette-e kötelességét a felperes? Mennyi része fejlődött a kártékony anyarovaroknak az ő saját gyümölcsfáin stb?

Mindezek alapján mi csak azt ajánljuk, hogy a rendeletben ne csak a hernyófészkeknek, hanem a hernyóknak leszedése, illetőleg eltiprása is mondassék ki s bárki feljelentésére küldjön ki az illető közrendészeti közeg minden díjkövetelése nélkül vizsgáló bizottságot, mely megállapítsa azt, vajjon a feljelentett megtette és megteszi-e kötelességét.

Végre hangsúlyozni kívánom, hogy világért sem akartam polemikát írni; mert én a kérdéses cikk íróját, mint minden jónak pártolóját, mint a kertészet, gyümölcsstenyésztes, méhészet és egyáltalában a mezőgazdaság minden ágának buzgó előmozdítóját végtelenül tiszteltem; csakis az ügy érdekében ohajtottam meggyőződésemnek szavakat adni.

Selmeecz.

Fekete Lajos.

Rövid végszó, Tatár urhoz.

T. ur aaptalannak állítja azon megjegyzésemet, hogy a pata pörkölését a kovácsok „rendesen nem annyira a jobb ráillesztés kedvéért teszik, hanem inkább azért, hogy a tüzes vas a szarut meglágyítván, a kifaragás könnyebb legyen.”

Ha már T. ur ezen állításomat annyira nevelésnek tartja, legyen szives Eisenmayer és Varga patkolás tanát felütni a 68-ik lapon s ott olvashatja: „Hogy a pata lehántás megkönnyíttessék, helytel közel a patkoló kovácsoknak azon káros szokásuk van, hogy a pataszarut a patára tartott izzóvas, tüzes szén, vagy a patára öntött s meggyújtott terpentinolajjal puhítják.”

Továbbá Tormay Gazdasági Lótenyésztés című pályaműve 110-ik lapján pedig ezt olvashatja T. ur: „Ha kemény patájú lovat gondatlan kovácshoz vezetünk, az oly módon segít magán, hogy megkenvén a pata hordozó szélét olajjal, a szénlapátot megtüzesíti s azzal megsüti a faragandó kemény pata-részeket.”

Ez írók szintén nincsenek azon szerencsés helyzetben, hogy két kovácsműhely felett rendelkezzenek mint T. ur, azonban daczára e kedvezőtlen körülménynek, szavuk mégis azt hiszem elhíhető.

T. ur cikke végén — mintegy a jól végzett munka feletti örömeiben — azon szives tanácsot adja, hogy: „sugja meg védenczének, (már t. i. én sugjam meg a kovácsoknak), hogy ha puhítani akar, állítsa marhatrágába a ló lábát, vagy egy zsák darabon a patára kössön egy kevés friss marhaganéjt, ez is meg teszi, nem kell erre izzó vas.”

A tanácsot köszönöm, de félek nem veszik az illetők alkalmazásba, mivel alig hiszem, hogy a tulajdonos legalább is egy fél napig a kovácsnál tartsa a lovát ganéjba állítva. Talán inkább a tulajdonosnak kellene ezt megszogni?

Viszonzásul én is sugok valamit T. urnak. Azokat a 18 ezer forintos lovakat ne állítsa többet a ganéjba, hanem a pata lágyítására használjon vizes fűrészpórt.

Ha ezt sem hiszi el nekem T. ur, ide írom mit mond Tormay a már említett munkájának ugyanazon lapján.

„A legtöbb gazda, ha vasalás előtt látja, hogy a paták kemények, becsapja azokat tehénganajjal és ezzel puhítja; ezen időre eljárásokat csak valamivel mondhatjuk jobbnak, mint a patasütést. A trágya leve bele veszi magát a pata likaicsaiba, ott megrothad és a patát szintén megparázsítja.” —

S+y.

Pályázat.

Nagyságos és főtisztelendő Göndöcs Benedek apát ur a magyar országos méhészeti egyesületnek m. é. december 5-én tartott rendkívüli gyűlésében „M é h é s z e t i K á t é -ra 200 frtnyi pályadíjat tűzött ki, mely összeget Sebők Imre ur 5 frtnyi hozzájárulással gyarapított.

Az országos méhészeti egyesület választmánya, mely ezen pályázati ügy rendezésével megbízott, a pályázati feltételeket következőkben állapította meg.

1. Miután a jutalmazandó mű első sorban a nép alsóbb osztályainál lesz terjesztendő s az eszméknek, melyeket meghonosítani akar, épen azon földmivelő osztály közé kell behatniok, irányla egészen népies, azaz olyan legyen, mely az említett néposztály fogalmkörét túl ne haladja, hanem tiszta érthetősége által annál, valamint általában kezdő méhészeknél, szives fogadtatásra találjon.

2. Elméleti részében tárgyalandók a méhtenyésztésnek mindazon problémái, melyeken a sikeres gyakorlat alapul, különösen a méh természetrajza.

3. Gyakorlati részében mindazon szabályok és tanácsok foglaltassanak, melyek a különféle főbb üzemek (kúpkas, rakkaptár, keretesméhlok) körül megfigyelendők, hogy a méhészkedés okszerűnek legyen nevezhető; különösen pedig a kúpkasokról a tökéletesebb kaptárokhoz való átmenetre, a méhek leölésének megszüntetésére, a méhtermények kezelésére és értékesítésére, valamint azon nevezetes feladat megoldására nézve, hogy a nép kezén forgó kaptárok lehetőleg kevés költséget és kezelési fáradságot kívánjanak.

4. A mű terjedelme 4—6 ivre van szabva, garmond betűkkel számított nyomás szerint.

5. A mű czime: „M é h é s z e t i K á t é” miből egyszersmind annak kérdések és feleletek szerinti való beosztása következik.

6. A pályázati műnek idegen kézzel írva, jelíges levél kíséretében, mely pecsét alatt szerző nevét és lakcimet tartalmazza, kell benyújtatnia és pedig az országos méhészeti egyesület igazgató alelnökéhez (műegyetem) Budapesten. Benyújtási határidő 1880 évi július 1-ső napja, később érkező pályaművek figyelembe nem vétetnek.

7. A dolgozatnak abszolút becsesell kell birnia, aránylag legjobb, de nem teljesen megfelelő művek jutalomra nem számíthatnak.

Ezen pályázati feltételek mellett még köztudomásra hozatik, hogy a mű az országos méhészeti egyesület tulajdonába megy át, mely is annak kinyomatásáról és a hazai méhészdák közt való elterjesztéséről gondoskodni fog.

Budapesten, 1880. február 6-án.

A magyar országos méhészet egyesület választmánya nevében.

Dömötör László,

e. titkár.

Kriesch János,

ig. alelnök.

Mi történik Monostoron?

Közlemények a gazdasági tanintézet köréből.

II.

(Rétöntözés. Alagsövezés.)

Multkori szerény soraimat ugyancsak nagy megtiszteltetésben részesíté t. Szerkesztő ur. Oda tétette lapjának az elejére, mintegy vezércikk gyanánt, alkalmasint abban a véleményben, hogy a t. gazdátársak lássák belőle vezértettekül a tanintézet gazdasági eljárásait. — Ha az érdekek szolgálatáról volna szó csupán, megvallom, legkevésbé sem idegenkedném magam sem attól, hogy az intézeti ügy egészen az előtérbe hozassék; mert bizonyára nincsenek vitálisabb érdekeink a gazdaságiaknál s ezeknek szolgálatában ismét azon intézmény méltánylandó legelőbb, mely a szellemi előhaladást teszi lehetővé s ily felfogás mellett méltán foglalhat a gazdasági tanintézetéről megjelenő czikk első helyet még az „Erdélyi Gazdában“ is s még ha én írom is!

De megvallom, én e sok reménnyel kezdett cikksorozatnak más helyet néztem ki a „Gazdában“. Én az „Egyveleg“ előtti térbe szántam e közleményeket; még pedig azért, hogy mint pusztán ismertetések, ne álljanak előtte az önálló eszmeszüleményeknek s továbbá azért, mert félek, hogy az én megviselt írótlam nem lesz képes majd mindig oly betűbarázdákat vonni e lap terén, melyből az elősarjadzó eszmék vagy tények az érdekeltséget felkölthetnék és leköthetnék. Már pedig egy unalmas első cikk könnyen, sőt biztosan azt vonhatja maga után, hogy az egész lap olvasatlanul kerül a sutba. Ezt pedig nem akarhatom; mert épen a szakszerű olvasást én gazdai osztályunkra életszükségnek tekintem. Osztályunk szegénysége és helyhezköttöttsége miatt nem szerezheti meg másként korszerű ismereteit s nem tarthatja magát az ismeretek színvonalán más eszköz segítségével, mint az olvasás által; ezen az úton tisztulnak a nézetek is és ezen az úton simulnak el jóra osztályunk egynémely ferde tulajdonai, minők egyebek mellett: a csalhatatlanság és hitetlenség. — Hány oly társat ismerünk mindnyájan, a kik előtt csak saját gazdasági eljárásuk volt szent és tévedhetlen s ismét még többet ismerhettünk, a kik még semmiféle hírt, tettet, tanácsot, el nem hittek, el nem fogadtak soha. A szakszerű olvasás mig egyrészt az ismereteket gyarapítja, vagy meggyökerezteteti azokat emlékünkből, addig másrészt helyes bírálatra is vezérel s a ki helyesen tud bírálni és ítélni, az tud helyesen cselekedni is. — Mindezekből folyólag tehát, nehogy valamely jámbor olvasót a vezércikk elretentsen a többi cikk olvasásától is, kérem a t. Szerkesztő urat, adjon e cikkeknek hátrább helyet. — Jó barátaink ott is fölkeresnek bennünket. *) —

S most fölveszem vázlataim fonalát.

Ezen fonal végére a t. Szerkesztő ur a mult számban kööltött egy bogot s ráakasztván a szerkesztői csillagot kifejtette örömét az első közlemény fölött s kérte a folytatást. — A szives fogadtatás engem lekötelezett. A folytatást megígérem. Az idő is

*) A „degradálás“ ezennel megtörtént.

Szerk.

jobban enged ki-kirándulnom Monostorra. Az intézeti igazgatóval és az intézővel való jó viszonyom pedig biztosít arról, hogy a közlésre érdemes és kellőleg illusztrált tárgyakat nyertessek.

A vetés-forgások vázlatánál szakítam meg multkori közlésemet. A két vetés-forgáson kívül fenmaradó szántóföldekből 40 hold luczernásnak, 10 h. répának, 10 h. nyári takarmány kukoriczának van szánva, melyeknek termelése a vetés-forgásokba nem vétetett fel s épen külön fekvésű, szabad rendelkezés alatt álló részleteken e termelést sikerrel is lehetend folytatni.

A réteket illetőleg kiemelem az igazgató azon közlését, miszerint az intézet előljáró miniszteriuma már a mult év őszén elvégeztette a mérnöki felvételt egy 12—15 h. területnek öntözési és szintén akkora terület munkáját lecsapolási s alagsövezési czélból s biztos remény van hozzá, hogy e műveletek a tavasz elején azonnal kivitelre juttattnak. Mindkét művelet ugy is mint tananyag, ugyis mint haszonemelő befektetés az intézet körében igen érdekes leend, annál inkább, mert a vízvezeték létesítése a meglevő halastónak is ad vizet és életet. Nekünk az intézeten kívül álló érdeklődőknek is igen jó alkalmunk nyílik majd itt a rétöntözés és az alagsövezés miveleteibe s eredményeibe bépillantathatni s egy kellemes séta alatt a „Csikóskertben“ leendő öntözést és halastavat s a „Kastélyréten“ levő alagsövezést megszemlélhetni s láthatni hatását és eredményeit azon legujabb tudományos-gyakorlati ágazatnak, melyet kultur-technikának nevezünk.

De birtokos urainkra nézve is jó alkalom nyiland ekkor, a netán a birtokaikon eszközözendő ily nemű javítások kivitele iránt szakértői egyénnel tanácskozni. Monostoron ugyanis az országos kulturmérnökök fognak dolgozni s ők tanácsuk és technikai segélyükkel készen állanak az érdeklődőknek szolgálatára.

Megérjük tehát nem sokára azt, hogy a példaszó is átfordul az ő értelmében. Eddig azt mondtuk ugyanis a rossz években, hogy a jó terméshez kötött reményeik vizzé váltak. Most pedig majd azt mondhatjuk, hogy a víz változik át jó reményé, már t. i. az öntözésnél; mert az öntözés után lesz bőven takarmány, a takarmány után trágya, a trágya után termés. —

Egy választmányi tag.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1880. február hó 9-én.

Tartatott alelnök Báró Jósika Sámuel elnöklete alatt, jelen voltak: Paget János, Páll Sándor, Girsik János, Vörös Sándor, Dr. Berde Áron, Velits Károly, Szenkowich Márton, Csulak Dániel, Ritter Gusztáv, Brassai József, Szentgyörgyi József és Lajos, Dr. Hintz György, egyleti pénztárnok, Tompa Károly, egyleti ügyvéd és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

1. A január hó 5-én tartott ülés jegyzőkönyve bemutatván — a mai jegyzőkönyv hitelesítésére Girsik János, Csulak Dániel és Szenkowich Márton tagtársak kéretnek fel.

2. Ministerium 1682. sz. a. a kolos-monostori megürrült tanszéki állomásokért folyamodók kérvényeit véleményezés végett megküldi., —

3. Ministerium 31826. sz. a. a Kolos-Monostoron építendő borjupajta s gépszín iránti igazgatósági felterjesztést az u. n. reformbizottság véleményének bekérése végett megküldi., —

4. Ministerium 29686. sz. a. a kolos-monostori intézet főépülete beosztásának némi változtatására vonatkozó igazgatósági felterjesztést véleményezés végett megküldi., — mindezen tárgyak az u. n. reformbizottsághoz azon utasítással tételnek át, hogy azokat haladék nélkül ellátni sziveskedjék és véleményét az Elnökség útján mielőbb a nmlgu ministeriumhoz felterjeszteni ne terheltessek., maga a választmány elvárva az utólagos jelentést. Hogy netán előforduló hasonló ügyek jövőre semmi késedelmet ne szenvedjenek, azok mindenkor közvetlenül lesznek ellátandók és a választmánynak csak utólagosan bejelentendők.

5. Ministerium az „Erdélyi Gazda“ 1880-ik évi segélyezésére 1000 frtot 1557. sz. a. kiutalván, a lap december 23-iki és január hó 6-iki számaiban foglalt a borjutelepet illető interpellációra vonatkozólag megütközését és neheztelését fejezi ki — midőn választmány a kegyes utalványozást köszönettel tudomásul veszi, egyszersmint kijelenti, hogy a felszólalás sem a minister ur személye, sem a nmlgu ministerium ellen irányozva nem volt és a tényállás részletes felfejtését a választmányban az Elnökségre bizza.

6. Ministerium 1559. sz. a. a szőlészeti vándortanárnak 1880 ik évi fizetéséhez 600 frt utalványoz — hálás köszönettel tudomásul vétetik.

7. Ministerium 32714. sz. a. a Hutter méhkasok kiosztására vonatkozó nyugták beküldését sürgeti — miután a részletes elszámolást még 1879-ik évi 34 számunk alatt martius 4-iki kelettel a nmlgu ministeriumnak beküldöttük., miután a nmlgu ministeriumnak $\frac{5789}{1879}$ sz. a. tett megjegyzésére, hogy minden egyes kiosztott kasról és részesített tautótól mutassunk fel nyugtát még 1879-ik évi 176 számunk alatt azt voltunk kénytelenek felelni, hogy „az egyletnek nem lévén végrehajtó hatalma, csakis sűrű levelezéssel kérhette a tanfelügyelő urakat az illető egyes nyugták beküldésére, minek azonban fájdalom nem lett elég sikere. Ha tehát a nmlgu ministerium kérdik, hogy vajon a kasok csakugyan ki lettek-e osztva a megnevezetteknek és a felsorolt tankezesekben: kegyeskedjék meghagyni a tanfelügyelő uraknak, hogy erről a nmlgu ministeriumnak jelentést tegyenek és ahhoz a megkívánt nyugtákat mellékeljék., mert mi erre képesek nem vagyunk“, — igazgató választmány most sem tehet egyebet mint ezen felterjesztéseire hivatkozva a szükségesnek vélt egyes nyugták beszerzésére a nmlgu ministeriumnak a közigazgatás igénybevételét ajánlani.

8. Ministerium 986. sz. a. a legsürgősebben kéri azon erdélyrészi bortermelők névsorát, kik mintegy 200 hectoliter eladó borral rendelkeznek — az ügy sürgősségénél fogva, hogy az ajánlkozó Schenker és társa czég minél gyorsabban jusson a

kívánt adatokhoz, a 100 hectoliteren felül termelő birtokosok névsora a magas átirat vétele után azonnal felküldetett.

9. Ministerium 1327. sz. a. a küldött vándorgyűlési nyomtatványokat köszönettel vette és azokat a gazdasági egyleteknek és intézeteknek kiosztotta — tudomásul szolgál.

10. Kolozsvári kereskedelmi és iparkamara 380. sz. a. a Gróf Schweinitz Gyula emlékirata folytán a mellékvasutak érdekében szerkesztett felterjesztését pártolni kéri — a pártolás és hasonnemű felterjesztés egyhangulag elhatározottat.

11. Ugyanaz 421 sz. a. szintén Gróf Schweinitz Gyula emlékirata folytán a vasuti tarifák leszállítása érdekében szerkesztett felterjesztését pártolni kéri — a pártolás és hasonnemű felterjesztés szintén egyhangulag elhatározottat.

12. Az idei rendes közgyűlés határnapjának megállítása forogván fenn — annak megtartása folyó évi martius hó 21-ére virágvasárnapjára tűzetik ki.

13. Helybeli tanár Nagy Lajos évdijas tagul jelentkezik — örvendetes tudomásul szolgálva kötelezvénye a pénztárhoz tételük át.

14. Egyleti titkár jelenti, hogy a köztelki őszi eladás 109 frt 80 krt tett — tudomásul szolgál.

15. Gámán nyomda a vándorgyűlési nyomtatványokról szóló számláját benyújtva — a 280 frt 24 krral kifizetésre utalványoztatott.

16. Gámán nyomda az „Erdélyi Gazda“ 1880. első félévi expedíciójára 100 frt előleget kér — az előleg utalványoztatott.

18. A kolos-monostori tanintézet igazgatósága 14 sz. a. a téli félévi vizsgákra hívja meg az egyletet — ez alkalommal képviselőül Szabó József, Girsik János, Szentgyörgyi József és Csulak Dániel tagtársak kéretnek fel, természetesen a netán még érdeklődő tag urak is szívesen láttatnak.

19. Főispán Potsa József 77. sz. a. feldobolyi Mátyás Mihálynak a vándorgyűlés alkalmával beadott méhészeti munkáját visszakéri — az illető munka vissza fog küldetni.

20., 21., 22., 23. és 34. Az „Erdélyi Gazda“ kedvezményes előfizetése tárgyában Maros-Torda, Brassó, Fogaras, Szolnok-Doboka s Alsó-Fehérmegye tanfelügyelői, valamint a Torda-aranyosi gazdasági egylet által eddig gyűjtött 86 előfizető — örvendetes tudomásul szolgálva, az illető uraknak külön átiratban fog köszönet mondatni.

25. és 26. A steier cs. s kir. gazd. egylet február 5-én tartandó közgyűlésére hív meg — egyleti képviselőül időközben Gratzban lakó hazánkfia Almásy Ede kéretett fel, ki a megbízást el is vállalta.

27. Galicziai cs. és kir. gazd. egylet február 23-án tartandó közgyűlésre hív meg — képviselőnkül az ottani titkár Gredinski ur fog felkérni.

28. Orsz. magyar gazd. egylet 1065. sz. a. a január 29—31-éig tartandó szőlészeti s borászati enquete kerdő ivét kitöltés végett megküldi — időközben a szőlészeti s borászati szakosztály által kitöltetvén és felküldetvén, az enquete a mondott időben képviselőnk Paget János tagtárs részvételével megtartott.

29. Országos magyar méhésztársaság egyetemes közgyűlése fel — az erdélyi gazdasági egyesület az alapszabályszerű 30 forint felvételével ezen méhésztársaság alapító tagjai közé lép.

30. Békésmegyei gazdasági egyesület „Észrevételei a székesfehérvári gazdasági kongresszus végrehajtó bizottsága által a törvényhozás elé terjesztett emlékirat felett“ beküldetve — a magvas munkát egyelőre tudomásul szolgál, miután a közgazdasági bizottság az emlékirat tárgyalását már megkezdte.

31. A vas megyei gazdasági egyesület „Egyesületi értesítő“ című hivatalos közlönyét küldi meg — köszönettel fogadtatott és az „Erdélyi Gazda“ megküldésével viszonzott.

32. Győrvidéki gazdasági egyesület az állategészségügyben tett felterjesztését pártolni kéri — miután egyesületünk 1875. mártius 1-én a képviselő házhoz beterveztett emlékirata óta számos feliratot, sőt egy szabályrendeletet is szerkesztett és a közelmúltban két ízben nyilatkozott e nagyfontosságú kérdésben, a t. társaságát tudomásul veszi.

33. A decemberhavi pénztári kimutatás, mely szerint 2647 forint 72 krajczár bevétellel 1767 forint 93 krajczár kiadás áll szemben — tudomásul szolgál.

34. A januárhavi pénztári kimutatás, mely szerint 1630 forint 49 krajczár bevétellel 498 forint 90 krajczár kiadás áll szemben — tudomásul szolgál.

35. Az 1879-ik évről szóló zárszámadást és vagyonszerleget egyesületi pénztárnok Dr. Hintz György beterveztve — annak tárgyalása a megejtett vizsgálat után fog megtörténni, a pénztárvizsgáló bizottságba pedig Szabó József, Dávid Antal és Tóth Zsigmond tagtársak felkérést.

Hitelesítik:

Girsik János,

Csulak Dániel,

Szenkovich Márton,

Báró Jósika Sámuel,

egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,

egyleti titkár.

Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1880. február 22-ig.

M e g y e	K ö z s é g	Az állatok faja és darabszáma	A kór megnevezése	Elhullt vagy gyógykezeltek
Kis-Küküllő	Kund	1 ló	takonykór	elhullott
Máros-Torda	Sz.-Régen	2 „	rühkór	gyógykezel.

Magyarország és Horvát-Szlavonország területe marhavészmentes, a horvát-szlavon katonai határvidéknek egyik községében a marhavész még uralg.

Egyveleg.

Lapunk mai mellékletét: Voisz József helybeli magkereskedő árjegyzékét melegen ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe.

* Meghívás: A dél-magyarországi méhésztársaság idén május hó 17, 18 és 19-ik napjain fogja Buziáson (fürdő-

hely) VIII-ik közgyűlését megtartani, mellyel méhésztársasági kiállítás is egybekapcsolva lesz. Bővebb felvilágosítás iránt Grand Miklós egyleti titkárhoz Buziáson fordulhatnak az érdeklődők.

— Az első magyar sertés hizlaló társulat (székhelye Kőbánya) február 27-én tartott közgyűlésén azon öröndetes eredmény lett constatálva, hogy részvényenként 20% kamat és osztalék jut. E szép siker az igazgatóság, különösen Schuster János vezérigazgató fáradhatatlan munkásságának köszönhető, kinek a közgyűlés nem csak köszönetet szavazott, de a válaszmányt megbizta, hogy megfelelő pénztartalmat is utalványozhasson neki. Ime egy magyar vállalat, mely virágzik, mert vezetése illetékes kezekre van bízva. —

— A borjuk hasmenése ellen egy tapasztalt földbirtokos a salicyl-savat ajánlja: fél evőkanál salicyl-sav oldatot ¼ liter lágy meleg vízben adunk napjában kétszer a bornyúnak s evőkanálnyi a tehénnek vizébe töltünk be; ez eljárás már másnap megszünteti a bajt s az többé a szopás ideje alatt nem is jelentkezik. Oly tehéneknek bornyai, melyeknek a bornyuzás után két napig a fenti mennyiséget adták, nem kapták meg a hasmenést, holott az illető ólban rendesen fellépett e baj, úgy, hogy e szer óvólag hatott, a nélkül, hogy a bornyuk kaptak volna belőle. — Egy másik pedig sok évi tapasztalat után azt ajánlja e baj ellen, hogy vegyen a gazda, kinek istállójában e baj mutatkozik, egy darab krétát s azt helyezze úgy el a borjuk előtt, hogy azok ahoz bármikor tetszés szerint hozzá férhessenek. E szer még oly esetben is használt, midőn a hasmenés már oly mérvet öltött, hogy az ürülék vérrrel volt keverve. —

B. J.

— A malátacsira mint tápszert. A szalmafélék bármilyen okos módon kezeljük is azokat, mindig csak gyomortöltő, külterjes tömegtakarmányt szolgáltatnak, mely valódi értékre csak az által emelhető, ha megfelelő erőtakarmányfélékkel helyes arányban kevertetik. Emlékezzünk meg tehát bár röviden ezekről is, de főképp egyről közölök, mely még nem méltatik általában oly mértékben a takarmányozásnál, mint azt valóban megérdemli. Mint szervképző erő-tápanyagok leginkább hasznaltatnak az állatok etetésénél: az olajpogácsa, a korpá és a dara. Egy szinte ide tartozó s amazok fölött, jutányosságán kívül még más előnyökkel is bíró tápszert a malátacsira, mely mint egy leendő növénynek alapanyaga nemcsak, hogy annak alkatrészeit egyesíti magában, hanem egyszersmind a légenyirtalmu anyagok benne a legkönnyebben oldható állapotban foglaltatnak. Proteintartalomban a korpát és darát jóval fölülmulja s csaknem egyenértékű az olajpogácsával; sokkal több oldékony vilsavat tartalmaz, mint maga a repcepogácsa s az említett tápszereknél 50%-el jutányosabb. A malátacsira repcepogácsával keverve elveszi az utóbbinak ízét, mi által az sokkal élvezhetőbbé lesz. A malátacsirából, melyet a szarvasmarha igen kedvel, annyit lehet vele feleltetni, mennyi a marhának ízlik, anélkül, hogy ez akár az állat egészségére, akár tejének vagy egyéb terményeinek jószágára káros befolyással lenne; holott köztudomású dolog, hogy az olajpogácsával való etetés bizo-

nyos kiszabott határok közé van szorítva. Törkölyvel és különösen répával keverve, minden tekintetben igen jó tejelőtakarmányt szolgáltat a malátacsira. (Gy. m.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1880 február 21—28-áig.

Buza vevők tartózkodók, ár javult, forgalom 60,000 metermázsa, ár 14-10 frt.

Rozs keresett, forgalom 5000 metermázsa, ár 10-90 forint.

Árpa csekély üzlet, forgalom 2000 metermázsa, ár: takarmányárpa 8-20 frt, seres árpa 9 frtig.

Zab csekély kínálat, forgalom 2000 metermázsa, ár 7-55 frt.

Törökbuza gyenge üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár uj 7-90 frt, ó 8-60 frt.

Gyapju különös áremelkedés nélkül, a forgalom tetemes és 150 metermázst tett. Fizetett közepszerű tiszai egy nyiretű 86—90 frt, jobb homoki gyapju 63—65 frt, csekélyebb tiszai egynyiretű 73—75 frt, hibátlan bácsi 68—72 frt, hibás bácsi 60—62 frt. (Árak per 56 kilogramm).

Gyárilag mosott gyapjuból eladatott mintegy 193 metermázsa 17-8—2-35 frton.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest február 28. | Bécs február 28.

Buza	13-50—14-65 frt	13 00—15-50 frt
Rozs	10-85—11 00 frt	11-25—11-80 frt
Árpa, takarmány	8-00—8-25 frt	6-50—7-50 frt
Árpa, szeszfőzésre	8-50—9-50 frt	8-50—9-25 frt
Árpa, seres	— — —	9-50—10-25 frt
Zab	7-55—8-70 frt	7-80—8-70 frt
Törökbuza	7-80—8-60 frt	8-45—8-00 frt

Budapesti marhavásár február 26. Összes felhajtás 1376 drb nagy- és 1103 drb apró marha. Ebből eladatott: 29 db. bika, 565 db. ökör, 572 db. vágó tehén, 162 db. fejős tehén, 28 drb. bival, 569 db borju, 534 db bárány. — Árak: bika darabonként 70—130 frt, ökör páronként 180—330 frt, vágó tehén páronként 140—205 frt, fejős tehén darabonként 80—190frt, bival páronként 115—180 frt, borju darabonként 10—26 frt, bárány páronként 4—6½ frt. Hús-árak 100 kilonként: ökörhús 48—53½ frt, tehénhús 46—51 frt, borjuhús 60—80 frt, bivalhús 42—47 frt.

Bécsi marhavásár febr. hó 24-én. Összes felhajtás 2120 darab és pedig 1289 drb. magyar, 226 drb. lengyel és 605 drb. német fajta, mind hizott állatok, melyből 2003 drb. ökör, 84 db. tehén, — db. bika és 33 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 50—59½ frt, lengyel 52—55 frt, német 51—59

frt, tehén 50—52 frt, bika — — — frt, bival 49—53 frt. Lában darabonként 110—230 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár feb. 27-én. (Az első magyar sertéshizláló részvénytársaság jelentése.) A hét elején egyes tételek jegyzett árakon kaphatók voltak ugyan, de mivel a felhajtás csekély volt, azért a tulajdonosok magasabb árakat követeltek, melyek darabhiány miatt meg is adattak. Hét zártával szilárd hangulat uralkodott és 60 kron semmit sem lehetett kapni.

Jegyzett árak: magyar nehéz és középnehéz 58—59 kr, vidéki sertés 57—58 kr, klgrmként tiszta súly. Szerb és romániai nincs a piacon. Eleség árak: tengeri-ó 8-70 frt, uj 8 frt, árpa 8-40 frt, városi raktárban. Helyi állomány: február 20-áról maradt 40620 db. Felhajtás: alvidékről kövér 2740 db., sovány 1600 drb., Romániai 220 drb., Magyar állam vasutal 620 drb., vidékről 60 drb., összesen 5240 drb., — Elhajtás: Felvidékre 160 drb, Bécsbe (m. h. 551 drb.) 2450 drb., Csehországba 260 drb., Bodenbachon át 890 drb., Ruttkán át 40 drb., összekötő vasutal 80 drb., budapesti fogyasztás 2020 drb., kőbányai fogyasztás 120 drb., összesen 6020 drb. Marad állomány 39840 db., melyekből körülbelül 28,000 db. sovány. A részvény szállásokban 8030 drb. van elhelyezve.

A veszteglő szállásokban február 20-án maradt 1005 drb., felhajtattott romániai sertés 218 drb. összesen 1223 db. elhajtattott 827 drb. marad veszteglő-állomány 396 drb. Az egészségi vizsgálatnál eddig 84 drb sertés vonatott el a fogyasztástól és irtatott ki.

Drezdai vásár feb. 23. A piacon 606 drb. vidéki és 366 drb magyar sertés volt, az első 51—55 fill., az utóbbiak 54—55 filléren keltek el ½ klgrmként.

Berlini vásár feb. 23. Üzlet élénkebb, felhajtás: 7741 drb. Árak: meklenburgi 54—55 mrk., oroszok 44—48 mrk.

Disznózsir tartós kereslettel emelkedő árak, kész áru hordóval együtt 60—60½ frt, martius április havi kötésben hordó nélkül 57½—58 forint:

Szalonna: árak szintén emelkedőben, vidéki szalonna 52—53 frt, városi áru 59—60 frt, füstölt szalonna 63—65 frt.

Bécsi sertésvásár február 24. Összes felhajtás 3299 darab és pedig 913 drb. nehéz, 865 drb. középnehéz és 1521 drb. süldő; melyből 1705 drb. magyar, 1521 drb. orosz-lengyel, 73 drb. szerb, és oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 51—53 frt, középnehéz 48—50 frt, süldő 35—47 frt, szalonna és zsir 58—61 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.